

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobkyně: S. U.
st. příslušnost X
zastoupena: Mgr. et Mgr. Václav Klepš, advokát
sídlem náměstí Svobody 50, 342 01 Sušice
proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2024, č. j. OAM-1268/ZA-ZA11-ZA21-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci Mgr. et Mgr. Václavu Klepšovi, advokátu, sídlem náměstí Svobody 50, 342 01 Sušice, **se přiznává** odměna za zastupování žalobkyně v soudním řízení ve výši **15 210 Kč**, která mu bude vyplacena na náklady státu ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou k Městskému soudu v Praze, jenž věc následně postoupil věcně a místně příslušnému Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), se žalobkyně domáhala zrušení shora citovaného rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2024, č. j. OAM-1268/ZA-ZA11-ZA21-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž jí žalovaný neudělil mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul podstatné informace sdělené žalobkyní v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je to, že v zemi původu *čelila urážkám kvůli tomu, že je rozvedená*. Jiné důvody ke své žádosti neuvedla.
3. Žalovaný neshledal, že by žalobkyně mohla v domovském státě pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu či že by jí takové pronásledování hrozilo v budoucnu. Pokud žalobkyně původ svých problémů spatřovala v tom, že se rozvedla a jako rozvedená žena je v Uzbekistánu znevýhodňována a čelí urážkám, musela svou situaci nepochybně zlepšit tím, když *uzavřela církevní sňatek se svým současným partnerem (p. N.)*. Odůvodnění, že jí v práci nikdo nevěří, že má partnera, není logické, jelikož existence partnera je zjevným faktem, který může žalobkyně snadno demonstrovat. Současně není představitelné, že by v třímilionovém Taškentu bylo ve všeobecném povědomí mezi obyvateli, že je žalobkyně, která je běžnou soukromou osobou, rozvedená.
4. To, že je nový sňatek jen církevní a nikoliv úřední, nepředstavuje v tradicionalisticky zaměřené uzbecké společnosti žádný problém. V opačném případě má žalobkyně možnost uzavřít jej též úředně, čímž by své problémy efektivně vyřešila. Podle statistik dojde v Uzbekistánu ročně zhruba ke 50 000 rozvodům, přičemž z ničeho nevyplývá, že by v tomto počtu rozvedené ženy čelily problémům dosahujícím úrovně pronásledování.
5. Žalobkyně se rozvedla se svým manželem už před 6 - 7 lety, přičemž v Uzbekistánu poté ještě několik let zůstávala. Třebaže žalovaný odsoudil, že byla žalobkyně svými příbuznými kvůli ukončení manželství zbita, mělo k tomuto jednání dojít *již krátce po rozvodu*, tedy několik let před opuštěním Uzbekistánu. Z výpovědi žalobkyně rovněž vyplývá, že se svými rodinnými příslušníky byla i nadále v kontaktu, přičemž ji měli rodiče žádat, aby se vdala za svého současného partnera, což také učinila. Za pronásledování potom nelze z důvodu nízké intenzity bez dalšího považovat ani nemístné návrhy místních mužů, ke kterým navíc může docházet i v ČR či jiných demokratických zemích.
6. V rámci posouzení nároku žalobkyně na udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu žalovaný vycházel z *totožných předpokladů* jako v případě nároku na udělení azylu podle § 12 písm. b) téhož zákona. Jelikož žalobkyně ve správním řízení nesdělila žádný důvod svědčící o riziku vážné újmy v případě návratu zpět do vlasti, žalovaný na základě téže argumentace dospěl k závěru, že udělení doplňkové ochrany žalobkyni není namístě.

III. Žaloba

7. Žalobkyně vnímá napadené rozhodnutí jako nepřekoumatelné a nezákonné. Je přesvědčená, že splňuje zákonné podmínky podle § 12 písm. b), § 14 i § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu, protože jí měla být mezinárodní ochrana udělena.
8. Žalobkyně má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu pohlaví, neboť *byla obětí domácího násilí* a policie ani jiný státní orgán jí nebyl schopen pomoci. Žalovaný řádně nezjistil skutkový stav věci a k otázce domácího násilí v Uzbekistánu si nezajistil dostatečně relevantní a aktuální informace. Celé správní řízení pak proběhlo *neobjektivně a jednostranně*, přičemž v rámci pohovoru k žádosti se žalovaný žalobkyně na nic nedoptával a kladl jí jen obecné a neurčité otázky.
9. Po rozvodu s původním manželem žalobkyně čelila v rodinné domácnosti *opakovaným výčtkám, pobrdání a bití*. Problém domácího násilí je v Uzbekistánu značně rozšířený, ovšem odpovídající legislativa kriminalizující domácí násilí byla přijata až v dubnu 2023. Její uvedení v život je navíc v konzervativně smýšlející a převážně mužské společnosti velmi problematické. Násilí v rodině žalobkyně *bylo dlouhodobé a pouze vygradovalo v době, kdy svého manžela opustila*. Uvedené skutečnosti žalobkyně u pohovoru neuvedla, jelikož si nebyla vědoma jejich důležitosti.
10. Žalovaný pak nesprávně posoudil příběh žalobkyně též z hlediska udělení doplňkové ochrany. Žalobkyni hrozí vážná újma spočívající *v návratu do prostředí, kde jí hrozí ponižování a jiné nelidské zacházení*. Současně byla žalobkyně v zemi původu terčem obtěžování ze strany mužů na ulici i v zaměstnání, již ji jako rozvedenou ženu považovali *za snáze přístupnou a prostopášnou*. Žalovaný nijak nezkoumal možnosti žalobkyně domoci se ochrany u uzbeckých státních orgánů a situaci žalobkyně nedostatečně posoudil i ve vztahu k udělení národního humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.
11. Z uvedených důvodů žalobkyně zdejšímu soudu navrhla, aby napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Současně požádala nahradit náklady soudního řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

12. Ve svém **vyjádření ze dne 21. 2. 2025** žalovaný uvedl, že žalobkyně v podané žalobě uvádí *zcela jiný azylový příběh*, než jaký prezentovala v průběhu správního řízení. Tehdy tvrdila výhradně problémy pramenící z toho, že se rozvedla a je rozvedenou ženou. Žaloba ovšem oproti tomu rozvíjí téma domácího násilí ze strany manžela, čímž upravuje původní příběh prostřednictvím nových skutečností. Odůvodnění rozhodnutí v logickém sledu reaguje na zjištěné skutečnosti, jež nesvědčí o tom, že by žalobkyni v Uzbekistánu hrozilo pronásledování či hrozba vážné újmy. Žalovaný napadené rozhodnutí považuje za překoumatelné, zákonné i věcně správné, a proto krajskému soudu navrhl zamítnutí žaloby.
13. V rámci **repliky ze dne 21. 3. 2025** žalobkyně vyloučila, že by žaloba pojednávala o zcela jiných skutečnostech. Žalobkyně ve své žalobě *nehovoří o domácím násilí ze strany manžela*, neboť popsané násilí se odehrávalo v domácnosti jejich rodičů. Domácí násilí není omezeno jen na partnerské vztahy, ale dochází k němu též v primární rodině oběti. Žalovaný pochybil, pokud si neobstaral potřebné informace o situaci na poli domácího násilí vůči ženám v Uzbekistánu, jež jsou pro řádné posouzení věci klíčové. Skutečnost, že žalobkyně některé skutečnosti uvedla až v žalobě, je pak zapříčiněna jak způsobem

vedení pohovoru, tak citlivostí tématu domácího násilí, kdy se oběti běžně k prožitým útrapám samy nevyjadřují. Žalobkyně proto setrvala na podané žalobě.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud předně posoudil splnění podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou [viz § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
15. Soud ve věci rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem výslovně souhlasili a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
16. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
17. **Správní spis** sestává zejména ze záznamu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 25. 9. 2024 a protokolu o pohovoru k dané žádosti z téhož dne. Za účelem posouzení aktuálních bezpečnostně-politických poměrů v Uzbekistánu založil žalovaný do správního spisu zprávy o zemi původu (Informaci OAMP: Uzbekistán: Bezpečnostní a politická situace v zemi: Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 13. 3. 2024 a Informaci MZV ČR: Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 17. 1. 2024). Se shromážděnými informacemi se žalobkyně odmítla seznámit a nenavrhla doplnění podkladů pro rozhodnutí. Stejně tak na výzvu žalovaného neuvedla žádné nové skutečnosti či informace, které by měl vzít žalovaný při svém rozhodování o její azylové žádosti v úvahu. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí, které je předmětem přezkumu krajským soudem v tomto řízení.
18. Žaloba **není důvodná**.
19. Nejprve se krajský soud musel zabývat namítanou *nepřezkoumatelností* napadeného rozhodnutí, neboť platí, že jen přezkoumatelné rozhodnutí lze podrobit věcnému přezkumu z hlediska jeho zákonnosti.
20. Nepřezkoumatelnost je velmi závažná vada, pro níž soud zruší napadené rozhodnutí správního orgánu, pokud není rozhodnutí jako celek srozumitelné, příp. nelze zjistit důvody, proč správní orgán rozhodl způsobem uvedeným ve výroku. Ani jedna z těchto situací v projednávané věci nenastala. Z rozhodnutí je jasně patrné, jak žalovaný o žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu rozhodl, i to, jaké konkrétní důvody a úvahy jej k jeho závěrům vedly. Zdejší soud konstatuje, že aplikace institutu nepřezkoumatelnosti nalézá své uplatnění v případech podstatně odlišných od případu žalobkyně (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, či dále i rozsudky téhož soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, či ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).

21. K obecnému tvrzení žalobkyně o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z procesních důvodů potom krajský soud dodává, že rozhodnutí žalovaného netrpí nepřezkoumatelností ani kvůli vadám předcházejícího správního řízení. K tomu zdejší soud uvádí, že případná procesní pochybení či jiné vady správního orgánu mohou způsobit *nezákonnost výsledného rozhodnutí*, avšak jako takové obvykle *nemají vliv* na jeho přezkoumatelnost (tj. případná existence procesních vad obecně nebrání seznat rozhodovací důvody správního orgánu).

A) Výklad azylového příběhu žalobkyně

22. Pro posouzení věci je důležité nejprve vyložit význam a smysl tvrzeného azylového příběhu žalobkyně. Na rozdíl od žalovaného totiž krajský soud nevyhodnotil žalobní tvrzení týkající se domácího násilí a bití žalobkyně rodinnými příslušníky jako zcela novou skutečnost postrádající oporu v dosavadních skutkových tvrzeních sdělených žalobkyní v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Zdejší soud nepřehlédl, že žalobní argumentace domácím násilím *navazuje na sdělení žalobkyně učiněné v rámci pohovoru k azylové žádosti* ze dne 25. 9. 2024, kdy žalobkyně závěrem pohovoru uvedla, že krátce poté, co se rozvedla, ji *otec spolu s jejím bratrem z tohoto důvodu zbili*.
23. Je zřejmé, že žalobkyně v ČR *primárně nežádala* o mezinárodní ochranu proto, že by byla ve vlasti dlouhodobě terčem domácího násilí a čelila ze strany rodinných příslušníků ponižování, bití a jiným formám nelidského zacházení. V rozporu s nynější žalobní argumentací zdejší soud uvádí, že žalobkyně za stěžejní (jediné) důvody své azylové žádosti označila jednak (i) *touhu i nadále žít a pobývat v ČR a s tím související nedostatek finančních prostředků potřebných k zajištění legálního pobytu na území* a rovněž skutečnost, že (ii) *ve vlasti čelila ústrkům, narážkám a negativním postojům ze strany svého okolí z důvodu, že se v rozporu se společenskými konvencemi rozvedla se svým předchozím manželem*. Problémy žalobkyně se přitom měly projevovat *především v zaměstnání*, kde si žalobkyni její kolegové kvůli rodinnému stavu dobírali a kladli ji nevhodné intimní a osobní otázky.
24. Krajský soud nepochybuje o tom, že nosnou linií předkládaného azylového příběhu byly právě negativní postoje třetích osob vůči žalobkyni kvůli jejímu (netradičnímu) osobnímu stavu, které se projevovaly zpravidla urážlivým jednáním či sexuálními narážkami vůči její osobě, což mělo nepochybně negativní vliv jak na její sebevědomí, tak i fyzické a psychické zdraví. Z celkového pohledu na okolnosti příběhu žalobkyně (podrobně viz níže) ovšem *nelze dovodit, že by žalobkyně byla v zemi původu pronásledována či čelila vážné újmě z důvodu opakovaného a soustavného domácího násilí ze strany nejbližší rodiny, ani že by právě tyto důvody byly příčinou jejího útěku z vlasti, jak to tvrdila v podané žalobě*. Ojedinelou zmínku o tom, že žalobkyni měli její otec a bratr poté, co se dozvěděli o jejím rozvodu s bývalým manželem, fyzicky napadnout, žalobkyně uvedla *jen okrajově až na samý závěr azylového pohovoru*, aniž by tyto problémy blíže rozvinula či specifikovala. Oproti tomu však v žalobě předložila rozsáhlá žalobní tvrzení popisující přetrvávající dlouhodobé domácí násilí uvnitř rodiny.
25. Krajský soud nepřehlédl, že o existenci fyzického násilí se žalobkyně v rámci poskytnutí údajů k azylové žádosti dne 25. 9. 2024 *vůbec nezmínila* a ani v průběhu pohovoru vyjma *závěrečné zmínky* v tomto ohledu nic podrobnějšího neuvedla. Žalovaný přitom žalobkyni poskytl dostatečný prostor a vedl ji navazujícími otázkami k tomu, aby sdělila všechny problémy, kterým ve vlasti čelila. Poněvadž tvrzení o fyzickém napadení

žalobkyně *postrádá přímou vazbu k jádru tvrzeného azylového příběhu* a z pohledu soudu bylo zcela nelogicky vyřčeno na závěr pohovoru, *působí takové tvrzení s ohledem na průběh řízení a ostatní okolnosti azylového příběhu účelově a nevěrohodně*. Pokud by totiž byla žalobkyně ve vlasti skutečně dlouhodobě vystavena fyzickému násilí, které dosahovalo intenzity ponižujícího či nelidského zacházení, lze důvodně předpokládat, že by tuto skutečnost namítala ve své azylové žádosti přednostně a s patřičným důrazem.

26. Krajský soud si je vědom konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, dle níž „*je nezbytné k posouzení věrohodnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany přistupovat velmi uvážlivě, jakkoli nepochybně platí, že je to právě sám žadatel, kdo svojí výpovědí vytváří základní rámec tohoto posouzení*“ (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 17/2010-182, ze dne 15. 7. 2010, č. j. 9 Azs 18/2010-146, či ze dne 27. 10. 2011, č. j. 6 Azs 23/2011-45). Současně však připomíná závěry Nejvyššího správního soudu vyjádřené v usnesení ze dne 3. 9. 2009, č. j. 7 Azs 63/2009-96, dle nichž platí, že: „*pokud je mezi jednotlivými výpověďmi znatelný rozpor nebo je v nich viditelná snaha o doplňování nových azylově relevantních skutečností, nelze vytýkat správnímu orgánu, že stěžovatelem uváděné skutečnosti neshledal věrohodnými*“ (obdobně též např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 189/2015-22, či ze dne 11. 11. 2019, č. j. 3 Azs 94/2019-33).
27. Z výše uvedených důvodů má zdejší soud v řešené věci *pochyby o věrohodnosti žalobních tvrzení týkajících se existence domácího násilí vůči žalobkyni v zemi původu*. Nynější žalobní argumentaci je třeba vnímat jako *účelovou snahu žalobkyně o gradaci jejího (neúspěšného) azylového příběhu do takové míry, aby nově dosahoval standardu potřebného pro udělení azylu ve smyslu § 12, příp. doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu*. Pochybnosti krajského soudu v tomto směru dále *umocňuje též ta část výpovědi žalobkyně, dle níž žalobkyně požádala v ČR o mezinárodní ochranu na radu svého okolí, které jí podání azylové žádosti doporučilo s tím, že se jedná o vhodný prostředek, jak zvrátit účinky pravomocného správního vyhoštění, které bylo jí i jejímu současnému partnerovi v roce 2022 uloženo*. Právě tento kontext považuje krajský soud v celé věci za určující.
28. V této situaci tedy zdejší soud musel jako nedůvodnou odmítnout i stěžejní námitku žalobkyně, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav věci, *pokud na ni nenabízel jako na oběť domácího násilí* a neposuzoval možné azylově relevantní důsledky z toho plynoucí. Krajský soud konstatuje, že žalobkyně *v celkovém kontextu* své výpovědi učiněné ve správním řízení na základě popisovaných problémů v zemi původu *nezavdala žalovanému dostatečně silný důvod*, aby se existencí, podobou či konkrétními projevy domácího násilí vůči žalobkyni hlouběji zabýval a hodnotil tuto skutečnost v intencích důvodů dle § 12 až § 14a zákona o azylu. Podle zdejšího soudu žalovaný postupoval *správně a v souladu se smyslem a účelem zákona o azylu i kvalifikační směrnice*, jestli na základě výpovědi žalobkyně jako hlavní důvod žádosti o mezinárodní ochranu v ČR identifikoval *zhoršené postavení žalobkyně v tradiční uzbecké společnosti* proto, že je (čerstvě) rozvedenou ženou, čemuž přizpůsobil i následný postup v řízení.
29. Úplně stejnou logikou je pak třeba odmítnout též námitku žalobkyně směřující proti nezajištění dostatečných podkladů o zemi původu týkajících se problematiky domácího násilí. Jakkoliv je pravdou, že žádná z podkladových informací OAMP či MZV ČR založených ve správním spisu problematiku domácího násilí v Uzbekistánu neřeší (zprávy pojednávají o obecné bezpečnostní a politické situaci v zemi a situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu), z povahy věci platí, že obsah informací

zjišťovaných o zemi původu *se vždy odvíjí od sdělení žadatele o mezinárodní ochranu* (srov. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41). Za situace, kdy žalobkyně domácí násilí neprezentovala jako reálný důvod vedoucí k podání její žádosti o mezinárodní ochranu, nebylo povinností žalovaného shromažďovat a do spisové dokumentace zakládat podkladový materiál v tomto směru.

B) K tvrzenému pronásledování žalobkyně z důvodu osobního statusu

30. Pokud se týče (ne)udělení **azylu** ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, hrozba pronásledování v zemi původu nevyplývá ani z tvrzení žalobkyně ani okolností jejího azylového příběhu.
31. Jakkoliv urážky a nemístné poznámky místních mužů vůči žalobkyni z důvodu, že je rozvedená, *samy o sobě zjevně nenaplnují znaky pronásledování* tak, jak jsou vymezeny v § 2 odst. 4 zákona o azylu či též v čl. 9 kvalifikační směrnice. Aby bylo možné označit určité jednání za pronásledování, musí jít o jednání *dostatečně závažné či systematické* a zároveň musí být prováděno či trpěno státními orgány (v podrobnostech srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 5 Azs 36/2008-119, či ze dne 24. 7. 2019, č. j. 1 Azs 244/2018-67). Náhodné slovní obtěžování ze strany jednotlivců tyto parametry již *prima facie* nesplňuje. Platí, že *ani vyšší množství verbálních útoků není pronásledováním*, nejde-li o součást státní politiky nebo státní mocí vědomě tolerované jevy (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004-58).
32. Obdobně je potřeba pohlížet i na žalobkyní namítané potíže na pracovišti, které rovněž *intenzity pronásledování nedosahují*. Zdejší soud navíc souhlasí s žalovaným v tom, že žalobkyně mohla svou situaci efektivně vyřešit tím, že by svého současného partnera (p. N.), se kterým tvoří pár přinejmenším od roku 2018, *představila svým kolegům*, čímž by se do budoucna zajisté vyhnula jejich nepříjemným dotazům na svůj osobní a intimní život. Pokud by přitom ani tak kolegové žalobkyni její partnerský vztah nevěřili, *žalobkyni nic nebrání*, aby doložila, že se svým partnerem uzavřela církevní sňatek. V neposlední řadě žalobkyně může za účelem vyvrácení pochybností svého okolí uzavřít se svým partnerem i *plnohodnotný civilní sňatek dle uzbeckého právního řádu*, čímž by své postavení vdané ženy patřičně zlegalizovala. Tyto okolnosti své pozice ve společenství v zemi původu má žalobkyně ve své dispozici.
33. Konečně pokud žalobkyně jako důvod podání své žádosti o mezinárodní ochranu uvedla touhu nadále žít a pobývat na území ČR, zdejší soud v souladu s ustálenou judikaturou připomíná, že institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů, a *obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoliv problémů* (zejména osobních, rodinných či ekonomických) v domovském státě (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43). Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení k pobytu na území ČR a *nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců v ČR* tak, jak jsou upraveny v zákoně č. 326/1999 Sb. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).

C) Podmínky pro udělení tzv. národního humanitárního azylu

34. Současně krajský soud souhlasí s žalovaným v tom, že okolnosti azylového příběhu žalobkyně nejsou natolik specifické či výjimečné, aby jí mohl být v ČR udělen **národní humanitární azyl** ve smyslu § 14 zákona o azylu.
35. K námitce žalobkyně směřující proti nedostatečnému posouzení možnosti udělení národního humanitárního azylu pak krajský soud především uvádí, že na tuto formu azylu *neexistuje právní nárok* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004 č. j. 5 Azs 47/2003-48). Podmínky pro udělení národního humanitárního azylu jsou tradičně vystavěny na *kombinaci neurčitého právního pojmu* „případ hodný zvláštního zřetele“ a *správního uvážení* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2012, č. j. 2 Azs 27/2012-28), což ovlivňuje i povahu následného soudního přezkumu. Dle ustálené judikatury totiž podléhá správní rozhodnutí v otázce udělení národního humanitárního azylu soudnímu přezkumu *pouze v tom směru*, jestli nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (viz zde např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004-72).
36. Z uvedených hledisek tak krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného v otázce národního humanitárního azylu, přičemž *nedospěl k závěru*, že by se úvahy žalovaného vymykaly obvyklému chápání tohoto institutu či jeho dosavadní správní praxi. Krajský soud konstatuje, že žalovaný při hodnocení naplnění zákonných podmínek národního humanitárního azylu vycházel z toho, že je žalobkyně *dospělou a plně svéprávnou osobou, jež netrpí žádným závažným onemocněním*, které by jí znemožňovalo bezpečně odcestovat zpět do vlasti. Kromě toho žalovaný na podkladu ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu *vymezil obvyklé situace*, v nichž připadá udělení národního humanitárního azylu v úvahu, přičemž je zjevné, že případ žalobkyně pod žádnou z uvedených situací podřadit nelze. Nucený následek v podobě toho, že žalobkyně po návratu zpět do vlasti přijde do kontaktu se členy své rodiny, které v minulosti svým jednáním zklamala, *o mimořádné či nehumánní povaze jejího případu nesvědčí*.
37. Nad rámec projednávané věci pak zdejší soud dodává, že v důsledku novelizace zákona o azylu zákonem č. 314/2025 Sb. byl s účinností od 1. 10. 2025 institut národního humanitárního azylu ze zákona o azylu *odstraněn* a ode dne nabytí účinnosti příslušné novely již *žadatelé nelze tuto formu azylu udělit* (viz čl. I bod 36 ve spojení s přechodnými ustanoveními v čl. II bodech 2 a 4 zákona č. 314/2025 Sb.) a nelze ho pro futuro použít ani v řízení po případném zrušení rozhodnutí žalovaného soudem.

D) Podmínky pro udělení doplňkové ochrany

38. Konečně se krajský soud zabýval tím, jestli žalobkyně splňuje zákonné podmínky pro to, aby jí byla v ČR udělena **doplňková ochrana** dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Po pečlivém přezkoumání správního spisu i podání účastníků učiněných v nynější věci zdejší soud nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu zpět do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy.
39. Na tomto místě krajský soud zejména zdůrazňuje, že aby mohla žalobkyni ve vlasti hrozit vážná újma v podobě mučení, nelidského či ponižujícího zacházení či trestání, je kromě *vysoké intenzity* samotné újmy nezbytné, aby taková újma byla *bezprostřední a reálná*. Tj. skutečně musí hrozit, že by žalobkyně bezprostředně po svém návratu do Uzbekistánu byla vystavena nebezpečí mučení či se stala obětí nelidského či ponižujícího zacházení či trestání, a zároveň není reálně možné, aby se tomuto nebezpečí vyhnula či

- jej jinak odvrátila (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 12. 12. 2013, č. j. 1 Azs 16/2013-20, či ze dne 19. 11. 2024, č. j. 1 Azs 127/2024-45).
40. Krajský soud se ztotožnil s žalovaným, že žalobkyní tvrzené skutečnosti o takové kvalifikované újmě *nesvědčí*. Jestli žalobkyně spatřovala existenci vážné újmy v tom, že se v Uzbekistánu nemá kam vrátit, přičemž současně poukazovala i na tíživé životní podmínky v zemi původu, krajský soud k tomu uvádí, že *nižší životní úroveň ani méně příznivé podmínky pro život v domovském státě samy o sobě vážnou újmu nepředstavují* (srov. k tomu rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, či ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43). Zhoršení životních podmínek v případě návratu do vlasti z *povahy věci tíží téměř každého žadatele o mezinárodní ochranu* pocházejícího z politicky, sociálně či ekonomicky méně vyspělé země, protože nemá potenciál založit individuální důvod pro udělení mezinárodní ochrany v ČR.
41. Ačkoliv krajský soud vyhodnotil žalobní tvrzení týkající se domácího násilí jako nevěrohodná a vznesená spíše účelově, *nad rámec rozhodovacích důvodů* soud dodává, že vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu nelze spatřovat ani v tom, že v případě návratu do vlasti by byla žalobkyně kvůli absenci alternativního zázemí a nedostatku financí *nucena k návratu do domu své rodiny*, která se k ní měla v minulosti chovat hrubě. Z výpovědi žalobkyně učiněné ve správním řízení je zjevné, že *šlo o zcela ojedinělý incident*, nikoliv o dlouhodobé domácí násilí či týrání, u kterého existuje předpoklad, že by se v budoucnu znovu opakovalo.
42. Krajský soud zároveň uvádí, že k příslušnému incidentu mělo dle žalobkyně dojít v letech 2017 či 2018, přičemž opustit Uzbekistán se žalobkyně rozhodla *teprve až v roce 2020*, kdy vycestovala do Turecka a posléze do Polska. Dle správního spisu navíc daný incident *zásadně neovlivnil vztahy žalobkyně s jejími příbuznými*, neboť i po zmíněné události žalobkyně zůstala bydlet v rodinném domě a ke své rodině se opakovaně dobrovolně vracela i poté, co ukončila své cesty po světě (Malajsie, Thajsko, Japonsko). Naposledy se přitom žalobkyně do Uzbekistánu *vrátila právě kvůli svatbě bratra*. Jestli se žalobkyně rozhodla dobrovolně vrátit do vlasti a zúčastnit se svatby bratra, který ji měl v minulosti zbít, nasvědčuje tato skutečnost dle soudu *přínejmenším částečné nápravě narušených rodinných vztahů* a jako taková svědčí o celkovém zlepšení klimatu v rodině. Z objektivního hlediska předmětný incident jednoznačně nebyl důvodem, proč žalobkyně opustila zemi původu.
43. Krajský soud rovněž konstatuje, že sama žalobkyně ve správním řízení připustila i *zlepšení vztahu se svým otcem* tím, že vyhověla jeho přání a přání své matky, aby před vycestováním z Uzbekistánu uzavřela církevní sňatek se svým současným partnerem p. N. Uvedené skutečnosti ve vzájemném souhrnu vedou zdejší soud k závěru, že žalobkyni v zemi původu v budoucnu *nebezpečí vážné újmy ze strany rodinných příslušníků nebezpečí*. I pokud by tedy žalobkyně skutečně byla v minulosti otcem a bratrem zbita kvůli rozvodu s bývalým manželem, za popsanych okolností krajský soud v tomto incidentu nevidí důvod pro udělení mezinárodní ochrany.
44. Samým závěrem potom krajský soud dodává, že se neztotožnil ani s námitkou žalobkyně vůči *průběhu pohovoru* k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 25. 9. 2024. Není pravdou, že by žalovaný vedl pohovor příliš stručně a na dřívější odpovědi žalobkyně

nijak nenavazoval a dostatečně se jí nedoptával. Již při letmém pohledu na obsah protokolu o pohovoru je zjevné, že žalovaný navazujícími otázkami *adekvátně reagoval* na jednotlivé odpovědi žalobkyně a tyto se snažil rozvíjet tak, *aby žalobkyně mohla sdělit všechny důvody*, pro které v ČR o mezinárodní ochranu žádá. Ani v tomto ohledu proto krajský soud v postupu žalovaného žádná pochybení neshledal a jeho postup vyhodnotil jako souladný se zákonem.

VI. Závěr a náklady řízení

45. S ohledem na shora uvedené důvody rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
46. O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, jenž měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalovanému pak v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).
47. Při rozhodování o odměně ustanoveného zástupce vycházel soud z vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „AT“). Ustanovenému zástupci žalobkyně, Mgr. et Mgr. Václavu Klepšovi, advokátu, přiznal krajský soud odměnu za zastupování žalobkyně na náklady státu. Ustanovený zástupce prokazatelně ve věci učinil tři úkony právní služby spočívající v *první poradě s žalobkyní včetně převzetí a přípravy právního zastoupení* [§ 11 odst. 1 písm. b) AT], *doplnění žaloby ze dne 20. 1. 2025 a 22. 1. 2025* [§ 11 odst. 1 písm. d) AT] a *sepsání repliky ze dne 21. 3. 2025* [§ 11 odst. 1 písm. d) AT]. V souladu s § 9 odst. 5 AT platí, že v řízení ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního je tarifní hodnotou částka 88 000 Kč. Podle § 7 bodu 5 AT činí sazba za jeden úkon právní služby 4 620 Kč, tedy celkem 13 860 Kč. Dále krajský soud zvýšil odměnu o částku odpovídající náhradě hotových výdajů ve výši 1 350 Kč za tři úkony v sazbě po 450 Kč náhrady na jeden úkon (§ 13 odst. 4 AT). Jelikož ustanovený zástupce není plátcem DPH, nenavyšoval krajský soud jeho odměnu o částku připadající na tuto daň. Celkem tedy přísluší ustanovenému zástupci částka **15 210 Kč**, která mu bude vyplacena za podmínek stanovených ve výroku IV. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. října 2025

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce